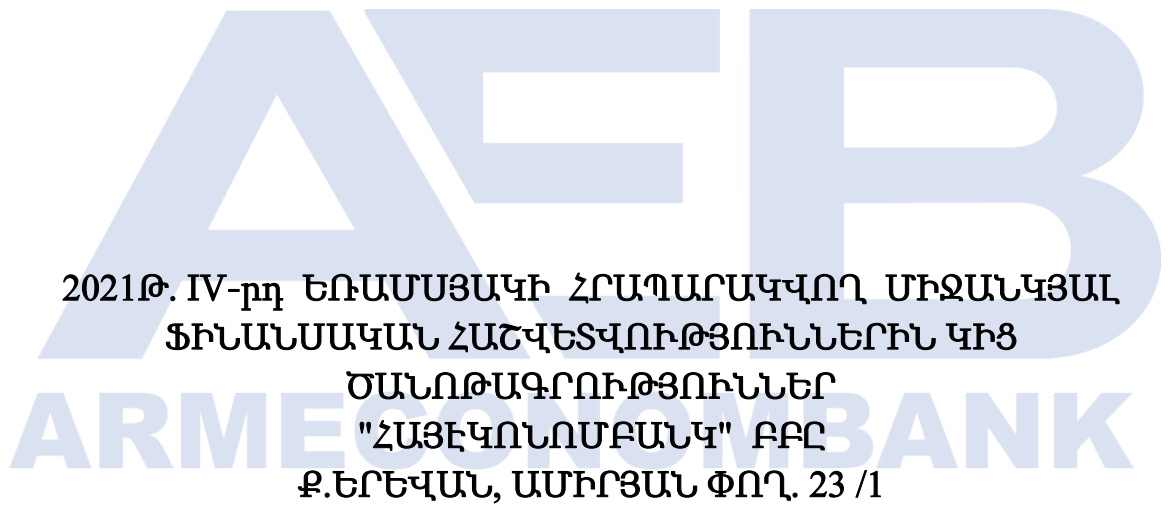

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2021թ. IV-րդ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ
Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 30 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ռուբեն Հայրապետյան

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Հրանտ Սուվարյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.12.2021թ. դրությամբ կազմում է 26,107,555 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,897,938 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	27.95%
Սուբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	15.90%
Սուբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.59%
Սուբիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	17.41%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս" օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են

ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու: Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,

այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու

իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները

կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում:

Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը,

արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված գեղչերը,
վարձակալի կողմից իրականացված գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,

վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,

ձգբոլորով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝ ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,

նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,

վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՄ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը գեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՑՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՑՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական

բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ"՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ֆՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույթը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

	Ժամկետ (տարիներ)	տոկոսադրու յք (%)
Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել

20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՍ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,
- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաձյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՍ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հողվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
31 Դեկտեմբեր 2021թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	63,262,827	42,572,757
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	9,511,490	13,755,753
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	7,826,751	10,175,600
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	5,053	16,538
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	801,483	515,568
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	221,502,527	193,337,215
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	4,338,411	4,316,855
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	37,667,527	39,384,619
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,020,543	2,315,795
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,749,930	10,712,169
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	693,384	581,733
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	1,968,567	2,092,205
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,030,202	1,012,677
	Ընդամենը ակտիվներ		360,379,138	320,789,927
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	53,677,688	42,994,491
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	55,584,125	62,554,371
2.3	Հետգնման պայմանագրեր	22.2	21,933,323	10,151,725
2.4	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	135,948,859	112,495,412
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	3,605,469	1,311,068
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		429,349	790,950
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	6,107,897	6,185,733
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	21,815	11,549
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	532,196	500,593
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	239,839	467,873
2.12	Պահուստներ	30	99,199	54,637
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,572,752	1,674,091
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	2,671,102	1,876,771
	Ընդամենը պարտավորություններ		317,000,565	279,194,308
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	26,107,555	25,955,663
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		289,718	180,180
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,481,000	3,275,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(361,149)	(63,931)
3.3.3	Այլ պահուստներ		3,206,585	3,319,815
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		10,654,864	8,928,892
	Ընդամենը կապիտալ		43,378,573	41,595,619
	Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		360,379,138	320,789,927

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Դեկտեմբեր 2021թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	7,071,328	27,099,454	6,677,413	25,846,673
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(3,977,617)	(15,237,944)	(3,551,796)	(13,045,872)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		3,093,711	11,861,510	3,125,617	12,800,801
Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	927,249	3,279,159	738,719	2,565,617
Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(464,619)	(1,254,288)	(266,575)	(831,404)
Մտացված զուտ կումիսիոն և այլ վճարներ		462,630	2,024,871	472,144	1,734,213
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	588,292	1,819,323	1,561,997	3,849,272
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	99,302	524,033	105,230	359,619
Գործառնական եկամուտներ		4,243,935	16,229,737	5,264,988	18,743,905
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(955,522)	(1,522,608)	(2,329,478)	(2,277,136)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,042,810)	(7,420,780)	(2,155,215)	(7,638,112)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(804,576)	(3,207,881)	(680,532)	(2,764,105)
Գործառնական շահույթ		441,027	4,078,468	99,764	6,064,552
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		441,027	4,078,468	99,764	6,064,552
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(492,357)	(988,482)	358,645	(1,268,010)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		(51,331)	3,089,986	458,409	4,796,542

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 31 Դեկտեմբեր 2021թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(61,016)	(152,942)	(3,066,143)	(2,697,936)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		2,524	(171,805)	281,513	384,328
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո				-	7,725
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		10,983	27,530	483,799	417,522
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(47,509)	(297,217)	(2,300,831)	(1,888,361)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(98,840)	2,792,769	(1,842,422)	2,908,181

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2022 թ. հունվար 14

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
31 Դեկտեմբեր 2021թ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող.23 /1

Հազ. դրամ

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Ըմիսին եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական անտնօններ	Ոչ բնթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Չբաշխված շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Ջուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2020 (ստուգված)	25,635,343	25,635,343		3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
Վերահաշվարկված մնացորդը	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	785,200	785,200	180,180	-	-	-	-	965,380	965,380
Չտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	(464,880)	(464,880)						(464,880)	(464,880)
Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փախերի)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	(1,896,086)	7,725	4,796,542	2,908,181	2,908,181
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(1,270,770)	(1,270,770)	(1,270,770)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	170,000	-	(97,459)	(72,541)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	170,000	-	-	(170,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(97,459)	97,459	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020 (ստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	- 63,931	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2021 (ստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	(63,931)	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Վերահաշվարկված մնացորդը	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	(63,931)	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	151,892	151,892	109,538	-	-	-	-	261,430	261,430
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	151,892	151,892	109,538	-	-	-	-	261,430	261,430
Չտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	(297,218)	-	3,089,986	2,792,768	2,792,768
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(1,271,244)	(1,271,244)	(1,271,244)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	206,000	-	(113,230)	(92,770)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	206,000	-	-	(206,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(113,230)	113,230	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021 (չստուգված)	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	(361,149)	3,206,585	10,654,864	43,378,573	43,378,573

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
31 Դեկտեմբեր 2021թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		3,089,986	4,796,542
<i>Ճշգրտումներ</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		988,482	1,268,010
Տնկուսակիր ակտիվների արժեզրկումից վնաս		1,522,608	1,443,119
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		1,661,159	1,519,519
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(102,746)	(4,655)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		605,878	(824,496)
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(379,970)	719,134
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(108,467)	(2,220,879)
Այլ եկամուտ			838,847
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		7,276,930	7,535,141
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		3,062,798	(886,392)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		2,316,238	(3,989,576)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(32,739,469)	(24,456,233)
Այլ ակտիվներ		(25,372)	196,131
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		10,683,197	(1,387,112)
Հետգնման պայմանագրեր		(3,548,092)	12,520,188
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		28,028,725	(5,025,275)
Այլ պարտավորություններ		(987,949)	(243,537)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ նախքան հարկումը		14,067,005	(15,736,665)
Վճարված շահութահարկ		(1,549,724)	(896,630)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		12,517,281	(16,633,295)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր նվազում (ավելացում)		1,630,378	(18,235,029)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		(340,908)	
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(998,877)	(990,268)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		184,655	39,026
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(250,474)	(149,960)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		224,775	(19,336,231)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		11,781,598	845,678
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարում		(2,515,963)	30,124,560
Ստորադաս փոխառությունից (մարումներ)/ մուտքեր		2,381,410	659,674
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		235,911	2,037,512
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		738,589	261,430
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(756,040)	(524,465)
Բաժնետոմսերի թողարկում		261,430	500,500
Վճարված շահարժեհներ		(1,261,961)	(1,224,400)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		10,864,974	32,680,488
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(2,916,959)	1,811,590
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		20,690,070	(1,477,448)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեկազմի դրությամբ	13_2	42,572,757	44,050,205
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեկազմի դրությամբ	13_2	63,262,827	42,572,757

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ.Ղուդոսյան

Ստորագրություն 3. "Ձուտ տոկոսային և նմանաիզդ եկամուտներ"

Տվյալային և նմանաիզդ եկամուտներ	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Տվյալային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վաճառքից	179,627	731,108	160,246	661,459
Տվյալային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և շահույթից	5,842,494	22,335,764	5,549,424	21,807,134
Տվյալային եկամուտ պարտքային ամբողջությունից	853,158	3,351,657	862,096	2,923,877
Տվյալային եկամուտ "Ռեալ" ամսամատուցողից	175,110	590,228	102,297	416,610
Այլ տոկոսային եկամուտ	20,939	90,697	3,350	37,593
Շեղումներ	7,071,328	27,099,454	6,677,413	25,846,673
Տվյալային և նմանաիզդ ծախսեր				
Տվյալային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ծամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	2,031,385	7,664,164	1,815,552	6,484,448
Տվյալային ծախսեր հաճախորդներին տրված վարկերի և շահույթի դիմաց	1,296,875	4,750,567	1,122,054	4,762,576
Տվյալային ծախսեր "Ռեալ" ամսամատուցողի դիմաց	479,886	2,117,079	392,069	1,230,438
Տվյալային ծախսեր ստորադաս սեփականությունների դիմաց	21,266	90,093	13,211	45,898
Տվյալային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային ամբողջությունից	107,824	433,600	107,871	327,346
Տվյալային ծախսեր վաճառքից ստացված ավանդների դիմաց	40,139	166,311	100,963	194,995
Այլ տոկոսային ծախսեր	242	16,130	75	170
Շեղումներ	3,977,617	15,237,944	3,551,795	13,045,871
Ձուտ տոկոսային և նմանաիզդ եկամուտ	3,093,711	11,861,510	3,125,618	12,800,802

Ստորագրություն 4. "Կամիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Կամիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Դրամառևտրի գործառնություններից	89,169	298,274	73,481	210,842
Հաշվառևտրի ծառայություններից	712,075	2,524,909	589,618	1,913,353
Երաշխիքներից, հոմաքարերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավաստագրային կառավարման գործառնություններից	38,995	132,925	40,706	143,417
Արտաժողով և ամբողջող գործառնություններից	1,251	6,878	3,227	6,610
Վճարային քարտերի սպասարկումից	41,300	148,161	31,687	136,087
Այլ կամիսիոն վճարներ	44,459	168,010	-	155,308
Շեղումներ	927,249	3,279,157	738,719	2,665,617
Կամիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թրոսակառն և այլ հաշիվների դիմաց կամիսիոն վճարներ	3,212	12,947	3,181	10,182
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	235,554	788,545	136,730	443,951
Երաշխիքների, հոմաքարերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավաստագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	18,477	68,291	17,917	62,076
Արտաժողով և ամբողջող գործառնություններից	23,143	70,659	59,868	137,030
Այլ կամիսիոն վճարներ	184,233	333,846	48,877	178,163
Շեղումներ	464,619	1,254,288	266,573	831,402
Մտատված զուտ եամիսիոն և այլ վճարներ	462,630	2,024,869	472,146	1,734,215

Ստորագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	50,771	104,459	24,433	125,655
բաժնետոմսերից	-	-	-	-
ապրտքային ամբողջությունից	-	-	-	-
-անանգականից	50,771	104,459	24,433	125,655
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	36,803	379,970	(282,077)	(844,788)
Շեղումներ	87,574	484,429	(257,644)	(719,133)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	30,184	195,886	1,045,198	2,342,360
ապրտքային ամբողջությունից	30,184	195,886	1,045,888	2,343,050
անանգականից	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից	(1,367)	(65,991)	(31,666)	(122,172)
Շեղումներ	28,817	129,895	1,013,532	2,220,188
Արտաժողովային գործառնություններից				
Արտաժողովի առ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	568,359	1,810,885	485,797	1,513,378
Արտաժողովի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(96,458)	(605,886)	320,306	824,500
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարձանների առ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	-	-	6	4,398
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարձանների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	-	-	-	5,941
Շեղումներ	471,901	1,204,999	806,109	2,348,217
Ձուտ եկամուտ անտոսային գործառնություններից	588,292	1,619,323	1,561,997	3,849,272

Մանրագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Այլ գործառնական եկամուտ	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Եկամուտներ ստացված տուժենից և տուտանենից	72,870	355,087	80,721	261,284
Հիմնական միջոցների և ոչ կործակյալ ակտիվների օտարումից ստացված	9,095	102,746	3,450	4,655
Այլ եկամուտներ*	17,337	66,200	21,059	93,700
Ընդամենը	99,302	524,033	105,230	369,619

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են բազմաթիվ, չեկային և ավանդային գործիքների, ստեղծվածների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Մանրագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ"

Պրամական միջոցներ և դրանց համարմիջներ(Մանրագրություն 13)	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Այլ գործառնական մնացորդ	28,203	30,723	15,250	28,031
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	4,600	2,080	15,473	2,692
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	32,803	32,803	30,723	30,723
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների եկամտամբ պահանջների գնով (Մանրագրություն 14)	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Այլ գործառնական մնացորդ	282,804	385,370	197,898	48,815
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	6,865	(95,701)	177,404	326,485
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			10,070	10,070
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	289,669	289,669	385,370	385,370
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառությունների գնով (Մանրագրություն 16)	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Այլ գործառնական մնացորդ	3,120,933	3,377,493	1,814,019	2,086,927
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	934,794	1,560,415	1,846,566	1,509,589
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	448,589	698,421	374,480	785,476
Պահուստի օգտագործում	(1,284,216)	(2,426,229)	(657,572)	(1,004,499)
Վերջնական մնացորդ	3,210,100	3,210,100	3,377,493	3,377,493
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Այլ գործառնական մնացորդ	263,598	437,927	177,675	53,599
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(35,189)	(209,518)	260,252	384,328
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	228,409	228,409	437,927	437,927
Այլ ակտիվների գնով (Մանրագրություն 21)	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Այլ գործառնական մնացորդ	13,699	12,927	11,034	12,860
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(5,051)	(4,279)	(23,729)	(25,735)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			25,659	26,519
Պահուստի օգտագործում			(37)	(717)
Վերջնական մնացորդ	8,648	8,648	12,927	12,927
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գնով	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Այլ գործառնական մնացորդ	278,304	53,143	8,619	2,195
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(111)	225,050	44,524	50,948
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	278,193	278,193	53,143	53,143
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գնով(Մանրագրություն 30)	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Այլ գործառնական մնացորդ	49,584	54,637	45,647	25,806
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	49,614	44,561	8,990	28,831
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	99,198	99,198	54,637	54,637
Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստներին	955,522	1,522,808	2,328,480	2,277,138

Մանրագրություն 8. "Շնրհանուր վարչական ծախսեր"

Շնրհանուր վարչական ծախսեր	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Միջոցառումների հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,367,319	5,067,672	1,151,150	4,961,114
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	498	1,011	348	4,626
Գործուղման ծախսեր	14,160	21,818	2,819	17,929
Վարձակալության գծով ծախսեր	1,000	7,905	2,701	10,606
Անասնաբուժության ծախսեր	30,447	142,078	38,943	143,632
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	136,430	452,343	66,050	249,262
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	190,182	761,109	182,889	762,484
Առույտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	14,119	46,560	11,247	31,883
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	26,847	111,942	24,482	107,529
Տրանսպորտային ծախսեր	48,817	169,381	38,498	129,370
Միջոցառումների հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	116,252	355,936	74,745	268,679
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	40,008	143,995	38,122	140,721
Այլ վարչական ծախսեր	36,731	138,830	523,119	810,275
Շնրհանուր	2,042,810	7,420,780	2,165,213	7,838,110

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	829	839	859	849
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ	610	492	561	468

Մանրագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Վճարված սուղանքներ և տույժեր	4,082	5,992		
Բնակատեղիի համար կատարված վճարումներ	86,250	345,000	86,250	345,000
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	71,203	506,252	49,303	333,463
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	438,940	1,661,159	383,396	1,519,519
Ամանունների եռաշնամսյան հիմնարարման հատկացումներ	62,070	211,428	54,273	216,388
Այլ ծախսեր	142,031	478,050	107,310	349,746
Շնրհանուր	804,576	3,207,881	680,532	2,764,106

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտագրված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված

Մանրագրություն 10. "Վերանկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս"

Նաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Մանրագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Շահութահարկի գծով ծախս	Հազ. դրամ			
	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Անբացիկ հարկի գծով ծախս	498,799	1,130,125	(175,156)	1,318,748
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումներ	58,860	58,860	(21,412)	(21,412)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(65,301)	(200,503)	(162,077)	(29,326)
Ընդամենը	492,358	988,482	(358,645)	1,268,010

	01/10/2021-31/12/2021	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2021-31/12/2021	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/10/2020-31/12/2020	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2020-31/12/2020	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ միջև հարկումը	441,027		4,078,468		99,769		6,064,552	
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով	79,385	18%	734,124	18%	17,958	18%	1,091,619	18%
Հարկման նպատակով նկատմաների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով					150,992	1.51	150,992	0.02
Չհարկվող նկատմաներ	-	(0.00)	(22.00)	(0.00)	(515)	(0.01)	(2,063)	(0.00)
Չմվածեցվող ծախսեր	339,013	0.77	94,111	0.02	(445,268)	(4.46)	205,056	0.03
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	17,361	0.04	109,058	0.03	(57,655)	(0.58)	(148,410)	(0.02)
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	58,860	0.13	58,860	0.01	(21,412)	(0.21)	(21,412)	(0.00)
Այլ արտոնություններ	(2,239)	(0.01)	(7,649)	(0.00)	(2,744)	(0.03)	(7,772)	(0.00)
Շահութահարկի գծով ծախս	492,358	1.12	988,482	0.24	(358,644)	(3.59)	1,268,010	0.21

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	Հազ. դրամ			
	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	262,824	182,692	27,530	473,046
Հաշվեցրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	94,518	122,823		217,341
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ		47,482		47,482
Ներդրումային արժեթղթեր	100,544	40,230	27,530	168,304
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	26,805	9,242		36,047
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		3,872		3,872
Հաճախորդներին տրված մարկերի և փոխատուությունների գծով	40,957	(40,957)		-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(730,697)	17,813	-	(712,884)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(1,392)	1,392		-
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատուությունների գծով		(11,830)		(11,830)
Հիմնական միջոցներ	(717,219)	22,991		(694,228)
Պայմանական պարտավորություններ	(12,086)	5,260		(6,826)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(467,873)	200,506	27,530	(239,837)

Մանրագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	Հազ. դրամ			
	01/10/2021-31/12/2021	01/01/2021-31/12/2021	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	(51,331)	3,089,986	458,409	4,796,542
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	224,747	891,660	224,747	894,103
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերաբարձող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	(276,078)	2,198,326	233,662	3,902,439
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,897,938	1,897,938	1,883,333	1,883,333
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	(0.15)	1.16	0.12	2.07

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Հազ. դրամ	
	31/12/2021	31/12/2020
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31/12/2021	31/12/2020
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	14,481,483	13,003,189
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	47,685,081	24,354,638
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		1,400,000
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	29,322	123,656
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	1,099,744	3,721,710
Հաշվեգրված տոկոսներ		287
Պահուստներ/IFRS/	(32,803)	(30,723)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	63,262,827	42,572,757

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

	Հազ. դրամ	
	31/12/2021	31/12/2020
Շրջանակ հաշիվներ		
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,042,500	1,292,500
Պահուստներ/IFRS/	(11,916)	(13,959)
Շրջանակներ	1,030,584	1,278,541
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ		3,396,835
Այլ	77,662	95,474
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	135,618	75,197
Հաշվեգրված տոկոսներ		1,524
Շրջանակներ	213,280	3,569,030
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,379)	(51,733)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,240,485	4,795,838
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	31/12/2021	31/12/2020
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	7,088,662	7,833,288
Այլ	849,558	864,038
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	471,568	420,583
Հաշվեգրված տոկոսներ	26,747	28,077
Շրջանակներ	8,436,535	9,145,986
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(165,529)	(186,071)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,271,006	8,959,915
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,511,491	13,755,753

**31.12.2020թ. և 31.12.2021.թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում ներառված են "Արմենիան Քարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 165.862 ԱՄՆ դոլար (համապատասխանաբար 86.678 և 79.637 հազ.դրամ) գումարով ապահովագրական դեպոզիտը:

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔԱ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցները:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

	31/12/2021	31/12/2020
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր		
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	7,935,596	10,309,207
Պահուստներ	(108,845)	(133,607)
Շրջանակներ	7,826,751	10,175,600

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	31/12/2021	31/12/2020
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆորվարդ		
Սվոպ	5,053	16,538
Շրջանակներ	5,053	16,538

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	31/12/2021	31/12/2020
Վարկեր, այդ թվում՝	198,942,941	170,140,385
Հիփոթեքային	29,154,728	19,788,032
Վարկային քարտեր	24,664,422	25,598,405
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	1,105,264	975,918
Ընդամենը վարկեր	224,712,627	196,714,708
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,210,100)	(3,377,493)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	221,502,527	193,337,215

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31/12/2021	31/12/2020
Պետական ձեռնարկություններ	13,895	169,235
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	108,906,820	86,654,433
խոշոր ձեռնարկություններ	61,064,990	43,713,262
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	47,841,830	42,941,171
այդ թվում բիզնես քարտեր	63,687	69,204
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	95,723,093	94,873,208
սպառողական վարկեր	29,761,854	40,049,390
հիփոթեքային վարկեր	29,154,728	19,788,032
վարկային քարտեր	24,600,709	25,528,256
Անհատ ձեռնարկատերեր	18,963,555	14,041,914
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,105,264	975,918
Ընդամենը վարկեր	224,712,627	196,714,708
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,210,100)	(3,377,493)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	221,502,527	193,337,215

Հազ դրամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսվարողների խմբերի (սեզմենտների)	31/12/2021	31/12/2020
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	61,078,885	43,837,581
ՓՄՁ ոլորտ*, այդ թվում՝	78,449,504	68,077,035
գյուղատնտեսական ոլորտ	29,350,740	7,143,583
տնային տնտեսություններ	84,078,974	83,824,174
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,105,264	975,918
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	224,712,627	196,714,708
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,210,100)	(3,377,493)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	221,502,527	193,337,215

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հազ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց զծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	31/12/2021	31/12/2020
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	68,994,622	55,210,034
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	8,182,114	5,193,806
Ընդամենը	77,176,736	60,403,840
Վարկահին մեղորոշումներ	224,712,627	196,714,708
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	34.34%	30.71%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	45,625,212	41,188,731
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	169.15%	146.65%
Ընդամենը	77,176,736	60,403,840

Օճանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2021	քանակ
ADB/MSME	3,097,746	98
ADB/TFP/IBA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	94,915	6
ADB/TFP/RCA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	80,641	1
ADB/WESSD/Ասիական Ջարգացման Բանկ	2,221,767	154
FMO/MSME/Green/	1,431,254	40
DEG/SME/ԴեՊ	1,106,755	51
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	1,788,090	158
EBRD/TFP/IBA	23,200	1
FINSCA/MSE/Ֆիննետիկ Էս Սի Էյ	38,084	3
FMO/MSME/Retail/	3,661,947	129
GAF/ KfW /AGRO	702,808	72
GAF/KfW/SME	9,337,514	992
GAF/GOV/SME	2,318	1
GAF/KfW/SME/ENERGY	611,177	25
GAF/KfW/ENERGY	509,934	195
Incofin CVSO CVBA-SO/MSE	3,256,638	110
EIB/APEX	5,495,615	104
SICAV-SIF/ME1	6,189	5
BS/SME3	5,368,090	149
GLII/ME	20,349	6
GAF/KfW/ConsumerENERGY	1,218,586	2,097
COVID 14	2,619	2
COVID 19/1/1	10,525	1
COVID 19/1/2	245,838	7
COVID 19/1/3	1,742,562	103
COVID 19/2/1	30,731	29
COVID 19/2/2	4,266,593	70
COVID 19/3	113,546	21
Ընդամենը	46,486,031	4,630

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2020	քանակ
ADB/TFP/IBA/Ասիական Չարգացման Բանկ	454,581	12
ADB/TFP/RCA/Ասիական Չարգացման Բանկ	13,134	1
ADB/WESSD/Ասիական Չարգացման Բանկ	2,369,782	137
BlueOrchard/MSE/Բյուռ Օրշարդ	406,446	2
FMO/MSME/Green/	135,472	2
DEG/SME/ՂԵԳ	2,991,072	116
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ/RCA	2,116,146	2
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ	3,466,356	255
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էյ	119,556	10
GAF/ KfW /ENERGY	201,976	156
FMO/MSME/Retail/	2,767,623	59
GAF/KfW/SME	6,092,155	833
GAF/KfW/SME/ENERGY	216,993	27
INCOFINCVBA/MSE/ Ինկոֆին	3,228,112	111
SICAV-SIF/ME1/Սիմբիոտիկա-Գլոբլ ֆայնենշլ Ինքլյուսիվ ֆանդ	375,174	96
EIB/APEX	437,396	9
SICAV-SIF/ME2/Սիմբիոտիկա-ԷսԻԲի IV Մայկրոֆայնրնս ֆանդ	5,569	2
BS/SME1	5,543	1
BS/SME3	1,902,323	57
EFA FIDF/SME	485,990	6
GLII/ME	30,958	2
Ընդամենը	27,822,357	1,896

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորսուտների գծով պահուստները)	31/12/2021	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2020	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	24,025,711	14.78	24,428,020	12.42
Գյուղատնտեսություն	22,577,206	6.07	9,287,083	4.72
Շինարարություն	19,599,706	7.06	12,376,728	6.29
Տրանսպորտ և կապ	817,054	0.31	662,594	0.34
Առևտուր	39,884,282	17.05	35,216,623	17.90
Սպառողական	55,159,331	30.81	68,534,046	34.84
Հիփոթեքային վարկեր	29,270,247	10.18	19,868,036	10.10
Սպասարկման ոլորտ	11,519,968	5.35	10,783,610	5.48
Այլ	21,859,122	8.41	15,557,968	7.91
Ընդամենը	224,712,627	100	196,714,708	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31/12/2021	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2020	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	220,373,756	99.49	192,361,297	99.50
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	23,507	0.01		-
Բելգիա				
Ֆրանսիա	23,507			
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից զածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների				-
Հաշվեդրված տոկոսներ	1,105,264	0.50	975,918	0.50
Ընդամենը	221,502,527	100	193,337,215	100

Մանրագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

31/12/2021

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի /IFRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեքի վան և մինչև 30օր ժամկետանոց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանոց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանոց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքի վան պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վան պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վան պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	108,525,161	270,038	595,913	112,101	273,368	199,194
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	113,844,860	2,061,041	803,166	230,242	670,159	337,483
Ընդամենը	222,370,021	2,331,079	1,399,079	342,343	943,527	536,677

31/12/2020

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեքի վան պահուստների բացվածք ըստ ռեզրեսիոն մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեքի վան և մինչև 30օր ժամկետանոց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանոց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանոց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքի վան պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վան պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վան պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	86,794,109	187,190	102,302	45,827	274,610	200,660
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	107,177,916	1,883,584	1,287,093	375,030	1,078,678	685,202
Ընդամենը	193,972,025	2,070,774	1,389,395	420,857	1,353,288	885,862

Տանօթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

31/12/2021

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գնով պահուստ	Ջուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման աստիճան
Ստանդարտիստի				
նվ. ժամկետանոց	54,433,337	1,254,023	53,179,314	2.30%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր	164,113	19,140	144,973	11.66%
- 31-ից 60 օր	129,226	39,342	89,884	30.44%
- 61-ից 90 օր	95,857	28,799	67,058	30.04%
- 91-ից 180 օր	203,885	105,787	98,098	51.89%
- 180 օրից ավել	132913	84,208	48,605	63.43%
Ընդամենը	55,159,331	1,531,399	53,627,932	2.78%
Սեռառար				
նվ. ժամկետանոց	39,833,077	147,131	39,685,946	0.37%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր	1,468	5	1,463	0.34%
- 31-ից 60 օր	909	421	488	
- 61-ից 90 օր	35,331	16335	18,996	46.23%
- 91-ից 180 օր	13,508	9843	3,665	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	39,884,293	173,735	39,710,558	0.44%
Արտարդրության				
նվ. ժամկետանոց	24,025,708	38,697	23,987,011	0.16%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	24,025,708	38,697	23,987,011	0.16%
Շեղանկային				
նվ. ժամկետանոց	19,599,706	135,930	19,463,776	0.69%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	19,599,706	135,930	19,463,776	0.69%
Վեճաբեկումի				
նվ. ժամկետանոց	29,216,921	991,972	28,224,949	3.40%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր	39,190	14738	24,452	
- 31-ից 60 օր			0	#DIV/0!
- 61-ից 90 օր	14131	5314	8,817	37.61%
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	29,270,242	1,012,024	28,258,218	3.46%
Գուտաճանկաբեկումի				
նվ. ժամկետանոց	22,543,627	4,459	22,539,168	0.02%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր	17569	129	17440	0.73%
- 31-ից 60 օր	3124	108	3,016	
- 61-ից 90 օր	3273	113	3,160	
- 91-ից 180 օր	7938	6658	1,280	
- 180 օրից ավել	1674	1404	270	
Ընդամենը	22,577,205	12,871	22,564,334	0.06%
Այլ ոտրտեղի				
նվ. ժամկետանոց	34,196,142	305,444	33,890,698	0.89%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր			0	#DIV/0!
- 180 օրից ավել			0	#DIV/0!
Ընդամենը	34,196,142	305,444	33,890,698	0.89%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	224,712,627	3,210,100	221,502,527	1.43%

31/12/2020

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գնով պահուստ	Ջուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման աստիճան
Ստանդարտիստի				
նվ. ժամկետանոց	66,177,890	1,229,294	64,948,596	1.86%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր	508,621	41,898	466,723	8.24%
- 31-ից 60 օր	508,377	143,884	364,493	28.30%
- 61-ից 90 օր	384,113	131,302	252,811	34.18%
- 91-ից 180 օր	666,982	383,529	283,453	57.50%
- 180 օրից ավել	288064	208,188	79,876	72.27%
Ընդամենը	69,534,047	2,138,095	66,395,952	3.12%
Սեռառար				
նվ. ժամկետանոց	35,171,158	108,891	35,062,267	0.31%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր	9,450	2,154	7,296	22.79%
- 31-ից 60 օր	14,576	6872	7,704	
- 61-ից 90 օր	2,585	1197	1,388	46.31%
- 91-ից 180 օր	15,098	11018	4,080	72.98%
- 180 օրից ավել	3,756	2,741	1,015	72.98%
Ընդամենը	35,216,623	132,873	35,083,750	0.38%
Արտարդրության				
նվ. ժամկետանոց	24,427,117	33,872	24,393,245	0.14%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր	899	130	769	
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	24,428,016	34,002	24,394,014	0.14%
Շեղանկային				
նվ. ժամկետանոց	12,376,726	22,674	12,354,052	0.18%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	12,376,726	22,674	12,354,052	0.18%
Վեճաբեկումի				
նվ. ժամկետանոց	19,775,925	679,522	19,096,403	3.44%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր	26,108	876	25,232	
- 31-ից 60 օր	6,418	5,574	844	86.85%
- 61-ից 90 օր	2,3458	8816	14,642	37.58%
- 91-ից 180 օր	32,710	28,411	4,299	
- 180 օրից ավել	3,425	2,975	450	
Ընդամենը	19,868,044	726,174	19,141,870	3.65%
Գուտաճանկաբեկումի				
նվ. ժամկետանոց	9,272,061	4,509	9,267,552	0.05%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր	8056	46	8010	0.57%
- 31-ից 60 օր	2863	98	2,764	3.46%
- 61-ից 90 օր	4102	1040	3062	25.35%
- 91-ից 180 օր				
Ընդամենը	9,287,082	5,694	9,281,388	0.06%
Այլ ոտրտեղի				
նվ. ժամկետանոց	26,898,953	270,567	26,628,386	1.01%
ժամկետանոց			0	
- 1-ից 30 օր	2,749	1,018	1,731	37.03%
- 31-ից 60 օր	97,402	44517	52,885	
- 61-ից 90 օր	3,577	124	3,453	
- 91-ից 180 օր	75	68	7	90.67%
- 180 օրից ավել	1,416	1,289	127	91.03%
Ընդամենը	27,004,172	317,983	26,686,189	1.18%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	196,714,710	3,377,495	193,337,215	1.72%

Օտարազգրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ	
	31/12/2021	31/12/2020
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	4,225,515	3,557,090
Ընդամենը	4,225,515	3,557,090

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	31/12/2021		31/12/2020	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երևադամանետ պարտքային գործիքներ			647,844	
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		105,755		105,755
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		105,755	647,844	105,755
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (ինքնավար կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ		-	647,844	105,755

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	31/12/2021		31/12/2020	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		7,141		6,166
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		7,141		6,166
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	4,225,515	112,896	4,204,934	111,921

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 31/12/2021թ.-ի դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	7,141	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	82,500	6.20
ԱՔՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				112,896	

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:
 Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այլ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեգրվման գծով պահուստի գումարը:

Օտարազգրություն 17.1 "Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

	Հազ. դրամ	
	31/12/2021	31/12/2020
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր	14,799,561	39,428,538
Ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված գրավադրված արժեթղթեր	23,133,346	
Գրավադրված արժեթղթերի պահուստ	(265,380)	(43,919)
Ընդամենը	37,667,527	39,384,619

Օտարազգրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	31/12/2021	31/12/2020
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր	200,000	
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ոչ պետական արժեթղթեր	600,147	522,571
Կուտակված տոկոսներ	14,150	2,221
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(12,814)	(9,224)
Ընդամենը	801,483	515,568

Օտարազգրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ.ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	8,399,573	3,835,389	903,061	2,299,221	16,310	3,210,266	18,663,820
Ավելացում	23,794	200,698	283,640	227,074	263,671	625,544	1,624,421
Օտարում			(178,769)	(5,886)			(184,655)
Դուրս գրում		(307)				(20,266)	(20,573)
Վերախմբավորում	233,996				(255,682)	(97,956)	(119,642)
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	8,657,363	4,035,780	1,007,932	2,520,409	24,299	3,717,588	19,963,371
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	436,041	2,477,812	386,200	1,441,332	-	1,118,061	5,859,446
Ավելացում	235,925	346,820	112,625	185,828		641,138	1,522,336
Օտարում			(126,085)	(568)			(126,653)
դուրսգրում		(77)				(10,178)	(10,255)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	671,966	2,824,555	372,740	1,626,592	-	1,749,021	7,244,874
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,985,397	1,211,225	635,192	893,817	24,299	1,968,567	12,718,497
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,963,532	1,357,577	516,861	857,889	16,310	2,092,205	12,804,374

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	476,894	451,685	206	30,550	959,335
Ավելացում	84,584	165,890			
Վերախմբավորում					-
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	561,478	617,575	206	30,550	1,209,809
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	115,392	240,920	84	21,205	377,601
Ավելացում	48,567	88,168	15	2,074	
Օտարում					-
Վերախմբավորում					-
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	163,959	329,088	99	23,279	516,425
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	397,519	288,487	107	7,271	693,384
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	361,502	210,765	122	9,345	581,734

31.12.2021թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31/12/2021	31/12/2020
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	81,526	69,582
Ընդամենը	81,526	69,582
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(830)	(1,281)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	80,696	68,301
Ղեկնարարական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ղեկնարարական պարտքեր բուջեի գծով	160,341	90,155
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	387	21
Կանխավճարներ մատակարարներին	206,950	257,923
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	43,915	47,211
Այլ ղեկնարարական պարտքեր և կանխավճարներ	57,659	64,187
Ընդամենը	469,252	459,497
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,689)	(4,597)
Ընդամենը	464,563	454,900
Պահեստ	175,493	223,332
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	249,993	202,282
Այլ ակտիվներ	62,586	70,910
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,129)	(7,047)
Ընդամենը	484,943	489,477
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,030,202	1,012,678

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	31/12/2021	31/12/2020
ՀՀ բանկերի	9,814	1,887
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	15,236	19,532
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	25,050	21,419
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	4,801,248	5,226,705
Այլ	1,257	685
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,362,570	2,317,959
Այլ	54,486	45,498
Հաշվեգրված տոկոսներ	12,783	18,250
Ընդամենը	6,232,344	7,609,097
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	4,451,755	1,449,617
Վարկեր և ավանդներ	42,199,592	32,913,566
Այլ	85,966	60,052
Հաշվեգրված տոկոսներ	682,981	940,740
Ընդամենը	47,420,294	35,363,975
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	53,677,688	42,994,491

Մանրագրություն 22.1 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ

Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր	Օրգանիզացիա	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2021	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2020
Blue Orchard/MSME	USD	1-4 տարի	4,824,801	USD	1-4 տարի	5,232,330	
DEG/SME	USD	1-7 տարի	3,422,980	USD	1-7 տարի	4,819,351	
EBRD/WIB	AMD	1-4 տարի	1,425,867	AMD	1-4 տարի	4,867,167	
EBRD/WIB	AMD	1-5 տարի	1,915,277	AMD	1-5 տարի	694,210	
EBRD/TFP/RCA	EUR	1 տարուց ավել		EUR	1 տարուց ավել	1,211,294	
EFA FIDF/SME	USD	1-3 տարի		USD	1-3 տարի	1,306,046	
GLI/IME	USD	1-4 տարի		USD	1-4 տարի	1,592,434	
INCOFINCVBA/MSE	USD	1-4 տարի		USD	1-4 տարի	1,756,361	
Incofin CVSO CVBA-SO/MSE	USD	1-4 տարի	990,897	USD	1-4 տարի	1,605,694	
FMO/MSME/Green	EUR	1-5 տարի	2,713,422	EUR	1-5 տարի	3,223,136	
FMO/MSME/Green	USD	1-5 տարի	4,802,096	USD	1-5 տարի	5,262,679	
FMO/MSME/RETAIL	USD	1-5 տարի	7,414,861	USD	1-5 տարի	10,360,594	
SICAV-SIF/ME1	AMD	1-4 տարի		AMD	1-4 տարի	2,031,312	
SICAV-SIF/ME2	AMD	1-4 տարի		AMD	1-4 տարի	512,221	
HIIF/MSME	AMD	1-4 տարի	160,153	AMD	1-4 տարի	241,996	
GFIF/MSME	AMD	1-4 տարի	160,153	AMD	1-4 տարի	241,996	
SEBMFVII/MSME	AMD	1-4 տարի	1,281,227	AMD	1-4 տարի	1,935,965	
SEBMFVI/MSME	AMD	1-3 տարի	813,450				
SEIBF/MSME	USD	1-4 տարի	365,040				
SAAIF/MSME	USD	1-4 տարի	486,720				
DRF/ME	USD	1-4 տարի	2,430,746				
MEF/MSME	USD	1-4 տարի	2,427,128				
BS/SME3	USD	1-5 տարի	4,810,692	USD	1-5 տարի	5,275,296	
ADB/TFP/RCA	USD	1 տարուց ավել	240,606	USD	1 տարուց ավել	1,139,791	
ADB/MSME	USD	1-5 տարի	7,296,747	USD	1-5 տարի	3,942,012	
MSMEBondsSA/Social/Green	AMD	1-4 տարի	7,601,259	AMD	1-4 տարի	5,302,485	
Ընդամենը			55,584,124			62,554,370	

Մանրագրություն 22.2 ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Օրգանիզացիա	31/12/2021		31/12/2020	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեկրկման տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեկրկման տոկոս
ԳՀՀ / "Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման" վարկային ծրագիր	2,027,057	6,549	1,827,163	6,382
ԳՀՀ /Եվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	5,702,361	70,916	708,532	26,864
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և միջոց բիզնեսի զարգացման ծրագիր	10,403,385	53,709	5,461,548	13,343
ԳՀՀ "Արևիկաբանկի Էներգիայի զարգացում" ծրագիր	1,918,379	47,048	1,123,120	29,515
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	633,808	5,152	244,928	1,760
ՀՀ "Գյուղատնտեսական ոլորտի աջակցում" ծրագիր	689,978	4,801	-	-
COR-AGRO	32,976	175	10,176	53
Cor-Ref	134,750	-	404,250	-
Cor-Cof	6,000	-	16,625	-
COVID-19	119,256	-	212,177	-
Ընդամենը	21,667,951	188,350	10,008,519	77,917

Մանրագրություն 22.3 Հետզեման պայմանագրեր

Հետզեման պայմանագրեր	31/12/2021	31/12/2020
Հետզեման պայմանագրեր ֆինանսական	34,576,952	38,125,044
Հետզեման պայմանագրեր հաճախորդների հետ		
Ընդամենը	34,576,952	38,125,044

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/12/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	29,949,138	21,420,211
Ժամկետային ավանդներ	13,372,968	8,129,908
Այլ	1,289,337	477,035
Հաշվարկված տոկոսներ	314,818	349,775
Ընդամենը	44,926,261	30,376,929

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/12/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	2,747,632	1,890,143
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ	146	216
Ընդամենը	2,747,780	1,890,361

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	31/12/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	1,430,359	831,444
Ժամկետային ավանդներ	1,100	4,199
Այլ	15,074	13,748
Հաշվարկված տոկոսներ	40	121
Ընդամենը	1,446,573	849,512

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/12/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	19,978,527	19,641,681
Ժամկետային ավանդներ	60,452,272	53,501,881
Այլ	898,085	883,777
Հաշվարկված տոկոսներ	1,108,029	1,125,326
Ընդամենը	82,436,913	75,152,665

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/12/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	1,416,568	883,602
Ժամկետային ավանդներ	2,872,591	2,899,316
Այլ	60,673	387,592
Հաշվարկված տոկոսներ	41,500	55,435
Ընդամենը	4,391,332	4,225,945
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների	135,948,859	112,495,412

31.12.2021թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 9.886.988 հազ. ՀՀ դրամ
 31.12.2021թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից ստեղծված գումար 2.349.906 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 31.12.2021 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառության մնացորդ՝ 3,605,469 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	31/12/2021	31/12/2020
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	6,107,897	6,185,733
Ընդամենը	6,107,897	6,185,733

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	31/12/2021	31/12/2020
Աձանցյալ գործիքներ		
Սվովի	21,815	11,549
Ֆորվարդ		
ալլ		
Ընդամենը	21,815	11,549

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	31/12/2021	31/12/2020
Շահարաժիններ	470,126	446,320
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	62,070	54,273
Ընդամենը	532,196	500,593

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	31/12/2021	31/12/2020
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	90,761	62,158
ԱԱՀ-ի գծով	2,810	2,350
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	189,702	183,335
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,093,951	998,449
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	113,509	84,764
Այլ պարտավորություններ	1,180,369	545,715
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	2,671,102	1,876,771

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 26,107,556 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,897,938 հատ սովորական բաժնետոմս 10400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (հրավաբանական անձանց համար)
Սուրբհասյան Սարիբեկ Այբերտի	5,516,150	27.95%	
Սուրբհասյան Խաչատուր Այբերտի	3,138,533	15.90%	
Սուրբհասյան Էդուարդ Այբերտի	2,090,608	10.59%	
Սուրբհասյան Ռոբերտ Այբերտի	3,436,326	17.41%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն` ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին` իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով` օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:

բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,

դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Մեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 31.12.2021թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 31.12.2021թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները
 Հազ. դրամ

	31/12/2021	31/12/2020
Չօգտագործված վարկային գծեր	4,969,004	4,861,322
Տրամադրված երաշխիքներ	9,700,755	7,316,766
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	209,146	
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(99,199)	(54,637)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	31/12/2021	31/12/2020
Բանկի բաժնետեր	4,652,834	3,941,879
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	361,393	333,870
Ֆինանսական կազմակերպություն	-	352,061
Ընդամենը	5,014,227	4,627,810
Տոկոսային եկամուտ	436,894	271,897

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	31/12/2021	31/12/2020
Բանկի բաժնետեր	2,764,778	1,128,108
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	682,664	664,407
Ֆինանսական կազմակերպություն	201,743	186,170
Ընդամենը	3,649,185	1,978,685
Տոկոսային ծախս	90,462	24,902

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	31/12/2021	31/12/2020
Բանկի խորհրդին	273,066	252,771
Աշխատավարձ	251,666	233,671
Պարգևատրում	21,400	19,100
Բանկի գործադիր մարմնին	448,524	409,839
Աշխատավարձ	411,038	378,353
Պարգևատրում	37,486	31,486
Բանկի ներքին աուդիտին	105,516	101,264
Աշխատավարձ	97,411	93,227
Պարգևատրում	8,105	8,037
Ընդամենը	827,106	763,874

1) վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանում

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ջուզակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում)

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Մթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,

8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Մթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շուկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական.

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

31/12/2021

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	62,221,711	142,945	750,654	147,517	63,262,827
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,125,264	135,618	247,594	3,013	9,511,489
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,826,751				7,826,751
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		5,053			5,053
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	221,479,005		23,522		221,502,527
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սափվող արժեթղթեր	4,331,270		7,141		4,338,411
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	37,667,527				37,667,527
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	801,483				801,483
Այլ ակտիվներ	80,696				80,696
Ընդամենը ակտիվներ	343,534,150	283,616	1,028,911	150,530	344,997,207

31/12/2020

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,886,401	643,911	2,928,232	114,213	42,572,757
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	12,929,143	79,642	741,943	5,025	13,755,753
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	10,175,600				10,175,600
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	193,337,215	16,538			193,337,215
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	39,384,619				39,384,619
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սափվող արժեթղթեր	4,310,689		6,166		4,316,855
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	515,568				515,568
Այլ ակտիվներ	68,588		994		69,582
Ընդամենը ակտիվներ	299,608,266	740,091	3,677,335	119,238	304,144,930

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	31/12/2021	31/12/2020
Երևան	143,662,508	132,668,303
Կոտայք	18,805,532	16,171,193
Արարատ	12,114,357	9,944,887
Լոռի	7,653,113	7,937,621
Գեղարքունիք	6,447,257	5,969,132
Շիրակ	5,555,027	5,395,918
Արմավիր	7,380,620	4,833,086
Սյունիք	4,950,127	4,117,445
Արագածոտն	7,196,748	3,253,920
Վայոց Ձոր	1,509,537	1,079,485
Տավուշ	1,109,894	1,071,041
Արցախ	5,117,805	895,184
Ընդամենը	221,502,527	193,337,215

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 31.12.2021թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 5.8%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 31.12.2021թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 224.712.627 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 31.12.2021թ-ի դրությամբ կազմել է 2.342.606 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2021թ IV-րդ եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաժամկետի) կազմել է 323,156,099 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 444,892,065 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2021թ IV-րդ եռամսյակում կազմել է 21,513,556 հազ. դրամ, 1,094,517 usd՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 26,211,566 հազ. դրամ, 0 usd:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հաստուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամտա-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, կույթերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները.՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախնինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոյոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,

2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,

3. Վարկերի մոնիտորինգ,

4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

1) Շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) Շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կարավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Արտարժույթի ռիսկ									
Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	Համախառն VAR
2021թ. III եռ.	8.721.38	52.83	179.14	287.71	15.73	6.25	976.56	480.57	8.947.37
2021թ. IV եռ.	3.981.65	263.70	170.10	192.95	14.65	6.26	1.036.83	271.20	4.201.12
սն/նվազում	-4.739.73	210.88	-9.04	-94.75	-1.08	0.01	60.27	-209.37	-4.746.25

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների. 31/12/2021

	Հազ. դրամ					
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33.416.457	23.814.104	5.035.413	825.273	171.580	63.262.827
Քանկարժեր մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և իր-շարժանքներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	3.099.565	1.432.051	4.790.258	189.615		9.511.490
Հակադարձ հետզման պայմանագրեր	7.562.014	264.737				7.826.751
Հաճախորդներին արված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	135.269.994	76.736.297	9.437.683	58.553		221.502.527
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմեղ ֆին. ակտիվներ	3.795.266	543.145				4.338.411
Հետզման պայմանագրով գրավառված արժեթղթեր	37.667.527					37.667.527
Մտրոտիցացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	210.039	591.444				801.483
Այլ ակտիվներ	73.144	4.992	2.402	157	1	80.696
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՏԻՆԵՆ	221.094.449	103.386.770	19.285.766	1.073.698	171.581	344.992.166
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	38.412.996	7.911.478	5.027.714	2.325.498	2	53.677.688
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	13.357.388	39.513.315	2.713.422			55.584.125
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված մատեր	21.933.323					21.933.323
Հետզման պայմանագրեր	34.576.952					34.576.952
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	75.951.766	50.656.541	7.135.822	2.074.951	129.779	135.948.859
Ստորադաս փոխառություն		3.605.469				3.605.469
Ընթացիկ հարկի ձեռք բերած արտավորություն	429.349					429.349
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2.564.398	3.543.499				6.107.897
Վճարվելիք գումարներ	532.196					532.196
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	239.839					239.839
Օտարազման հրավերների ձևով ակտիվներ	1.572.752					1.572.752
Այլ պարտավորություններ	2.585.717	55.763	28.310	348	963	2,671,102
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՏԻՆԵՆ	192.156.678	105.286.085	14.805.288	4.400.797	130.744	316.879.551
Հաշվեկշռային բաց դիրք	28,937,773	(1,899,295)	4,360,488	(3,327,199)	40,837	28,112,604
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՏԻՆԵՆ						
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՏԻՆԵՆ						
Համախառն արժեքով վերաբերվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժեքային ածանցյալներ		1,352,286	(4,612,165)	3,243,137		(16,762)
Ցուտ ուսույթ	28.937.773	(647.009)	(251.697)	(84.062)	40.837	28.095.842

31/12/2020

	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	18.124.517	18.224.707	4.864.681	1.208.602	150.250	42,572,757
Քանկարժեր մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և իր-շարժանքներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	1.630.975	7.097.802	5.012.538	14.418	21	13,755,753
Հակադարձ հետզման պայմանագրեր	9.871.539	304.061				10,175,600
Հաճախորդներին արված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	119,742,812	61,561,653	11,994,256	38,494		193,337,215
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմեղ ֆին. ակտիվներ	3,773,447	479,736	64,900			4,318,083
Հետզման պայմանագրով գրավառված արժեթղթեր	39,384,619					39,384,619
Մտրոտիցացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	62.228	514.340				514,340
Այլ ակտիվներ	62.228	55.164	2.598	68	802	120,860
Այլ ակտիվներ	192,690,580	88,237,463	21,938,973	1,261,582	151,073	304,179,670
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	29,753,723	7,672,792	5,462,381	105,548	48	42,994,491
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	15,505,052	42,614,887	4,434,432			62,554,371
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված մատեր	10,151,725					10,151,725
Հետզման պայմանագրեր	38,125,044					38,125,044
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	67,947,005	37,887,644	4,584,848	2,008,527	67,388	112,495,412
Ստորադաս փոխառություն		1,311,068				1,311,068
Ընթացիկ հարկի ձեռք բերած արտավորություն	790,950					790,950
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,389,969	3,795,764				6,185,733
Վճարվելիք գումարներ	500,593					500,593
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	467,873					467,873
Օտարազման հրավերների ձևով ակտիվներ	1,674,091					1,674,091
Այլ պարտավորություններ	1,628,952	195,543	24,690	27,370	216	1,876,771
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՏԻՆԵՆ	188,934,977	93,477,698	14,506,360	2,141,444	67,662	279,128,122
Հաշվեկշռային բաց դիրք	23,655,603	(5,240,236)	7,432,623	(879,863)	83,421	25,051,548
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՏԻՆԵՆ						
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՏԻՆԵՆ						
Համախառն արժեքով վերաբերվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժեքային ածանցյալներ		6,279,158	(7,052,210)	778,041		4,969
Բաց դիրք	23,655,603	1,038,922	380,413	(101,821)	83,421	25,056,537

* "I" խմբի արտարժույթի* կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ուկրաինական արևելյան և արևմտյան հաշիվ
 ** "II" խմբի արտարժույթի* կազմը հետևյալն է. ՌԴ ռուբլի, KZT, Վրացական լարի, ՄԱԷ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Վարչապետի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2021թ. IV եռամսյակի միջին կուտակային դիսբալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 15,555,784 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 17,049,021 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով նվազելով 1,493,237 հազ. դրամով կամ 8.8%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2021թ. IV եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսբալանսը 2021թ. IV եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով նվազել է 1,741,469 հազ. դրամով կամ 10.1%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2021թ. IV եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, նվազել է 1.1 տոկոսային կետով՝ կազմելով 106.2%՝ 2020թ. IV եռամսյակի 107.3% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2021թ. IV եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 106.2%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2021թ. IV եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.771 տարի (2020թ. IV եռամսյակի վերջի 1.665 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.106 տարով կամ 6.4%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.696 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.075 տարով կամ 4.4%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2021թ. IV եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.03 տարի (2020թ. IV եռամսյակի վերջի 0.99 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.041 տարով կամ 4.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.04) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.01 տարով կամ 0.9%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2021թ. IV եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.848 (2020թ. IV եռամսյակի վերջի 0.777-ի դիմաց)՝ աճելով 0.071-ով կամ 9.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.774) նշված ցուցանիշն աճել է 0.074-ով կամ 9.5%-ով:

Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
31.12.2021թ.

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, - վարկեր			1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368						
Ընդամենը	-	-	1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368						
Զուտ դիրք	-	-	1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368						

31.12.2020թ.

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- վաճույք			488,070	536,207	614,756	1,281,207	1,102,826	682,868	8,607,696	14,490,217		
Ընդամենը	-	-	488,070	536,207	614,756	1,281,207	1,102,826	682,868	8,607,696	14,490,217	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(488,070)	(536,207)	(614,756)	(1,281,207)	(1,102,826)	(682,868)	(8,607,696)	(14,490,217)	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները:

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2021թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2020թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ 22 ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	9.35	1.23	6.39	1.23
- միջբանկային վաճույք	11.00	1.76		1.76
- միջբանկային ընդհանուր	9.11		5.97	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13.07	8.65	13.89	8.42
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8.02	6.29	8.19	6.95
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.14	3.90	7.06	4.34
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	4.75	3.52	5.56	3.56

3) մոդելների նկարագրությունը
Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի" ("GAP մոդել") և "Դյուրացիայի մոդելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել արտարժույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "Ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխվող տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույթով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովորական կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործռններով (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կոռուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շոկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շոկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

3) Իրացվելույն ռիսիկի թափարկի մակարդակի որոշումը՝ ռիսիկի թանկարկված վերառնալու և ռիսիկի թանկարկված գնահատական

Դասակարգում ընդհանուր

2021թ. IV եռամսյակի ընթացքում անընթացային, մինչև 90 օր կտատակային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կտատակային) իրացվելույն ընդհանուր գույքահիշեցը նվազել են համապատասխանաբար 3.6, 3.9 և 16.2 տոկոսային կետով:

Հասկանալի ժամանակաշրջանի չափանիշները		31/12/2021								Չափումներ	
		Չափաբաժնի	Չափվելույն	Մասնակի միջոց է	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամիսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի	Սեփական	Շեղումներ
Չափանման մեծեցելու և ռուսահամաձայնեցում	-	-	63 262 827	-	-	-	-	-	-	-	63 262 827
Փակառեկներ մեծաթիվների բանկային ցանցում և հարկատուներ	-	-	443	-	-	-	-	-	-	-	443
Ռեսուրսներ թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	-	5 789 037	439 540	1 382 653	776 168	1 955	1 122 137	-	9 511 490
Հանարար և հետևանքի պատճառներ	-	-	-	7 826 751	-	-	-	-	-	-	7 826 751
Հանդիմանում մեծաթիվների հոսանքի ամբողջ հաշվառումը ֆինանսական տնտեսական միտումներում ամբողջ հաշվառումը և ֆինանսական տնտեսական	-	-	-	5 053	-	-	-	-	-	-	5 053
Հանդիմանում ամբողջ հաշվառումը և ֆինանսական տնտեսական	-	-	-	-	23 398	-	654 699	123 386	-	-	801 483
Հանդիմանումը տրված անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և հետադարձված	1 116 404	140 634	-	20 103 085	15 412 064	21 795 781	93 996 516	68 938 043	-	-	221 502 527
Ռիսկային թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	-	543 145	37 667 527	-	-	1 778 257	1 904 113	112 896	4 338 411
Ռիսկային թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	59	-	-	72 840	694	-	1 803	32	-	-	37 667 527
Սեփական	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90 697
Շեղումներ	1 116 463	140 634	63 263 470	34 389 811	63 649 223	23 180 287	97 205 872	70 872 788	1 286 033	-	344 697 200
I կիսի պարտավորումներ	399 813	11 451	26 804 203	10 336 597	4 194 970	8 839 240	38 422 870	32 044 274	79 637	-	123 133 055
II կիսի պարտավորումներ	5 672	-	851 949	192 125	2 024	4 048	44 454	-	-	-	1 100 272
Ռիսկային տնտեսագրված վարկերի և հետադարձված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ռիսկային տնտեսագրված	1 024 815	122 372	38 445	31 284 457	53 102 989	22 465 366	96 465 257	70 967 497	-	-	275 471 198
Սեփական	91 648	18 262	63 224 825	3 055 454	440 234	714 871	740 415	5 269	1 235 033	-	69 526 011
Գնառվածությունների մասին ժամանակաշրջանի միջանկյալ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորումներ թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	4 622 498	7 195 381	5 579 015	4 768 153	22 424 646	9 087 994	-	-	53 677 687
Միջազգային ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	-	2 746 547	3 836 101	9 142 513	39 858 963	-	-	-	55 584 124
ՀՀ Կենտրոնական Բանկի և ՀՀ կառավարությանը ստորակի մարմիններ	-	-	-	77 022	543 391	583 357	2 367 806	15 795 352	2 566 395	-	21 933 323
Վերականգնողական	-	-	-	34 576 952	-	-	-	-	-	-	34 576 952
Պարտավորումները հաճախորդների կեսամյակում	-	-	57 798 577	15 242 575	11 216 419	31 726 010	19 238 301	726 977	-	-	135 948 859
Ստորադաս մեծաթիվներ	-	-	-	28 358	-	-	-	3 577 111	-	-	3 605 469
Ռիսկի կտրուկ թափարկված արժեքներ	-	-	-	1 112 638	2 439 046	-	2 556 213	-	-	-	6 107 897
Վարձատրության գծով պարտավորումներ	-	-	-	86 036	-	-	59 356	929 964	497 395	-	1 572 751
Հանդիմանում մեծաթիվների հոսանքի ամբողջ հաշվառումը ֆինանսական տնտեսական	-	-	-	21 815	-	-	-	-	-	-	21 815
Ռիսկային թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	-	429 350	-	-	-	-	-	-	429 350
Վճարված արժեքներ	-	-	245 379	286 817	-	-	-	-	-	-	532 196
Սեփական	-	-	2 366 418	294 750	331	9 599	-	-	-	-	2 671 098
Վերականգնողական	-	-	-	748 121	6 513 723	2 719 473	1 969 241	3 229 859	-	-	14 978 907
Շեղումներ	-	-	65 108 694	62 853 381	30 896 832	80 792 810	102 471 680	18 695 731	-	-	331 640 428
I կիսի պարտավորումներ	-	-	16 165 525	15 861 997	12 816 373	24 658 670	46 632 863	4 185 638	-	-	120 321 066
II կիսի պարտավորումներ	-	-	2 898 247	613 849	403 040	288 168	228 509	-	-	-	4 401 813
Ռիսկային տնտեսագրված	-	-	-	35 020 400	232 346	2 546 156	12 042 279	6 188 841	-	-	56 090 022
Ռիսկային տնտեսագրված	-	-	-	1 752 450	3 367 096	4 028 911	14 968 851	-	-	-	24 155 311
Ռիսկային տնտեսագրված	-	-	22 056 681	57 798 238	19 182 115	43 804 870	84 733 193	12 961 496	-	-	240 234 573
Սեփական	-	-	43 053 213	3 294 703	8 047 618	3 159 129	2 771 646	6 824 235	-	-	67 150 544
Ցուցանիշները կեսամյակի ընթացքում	1 116 463	140 634	(1 846 626)	(28 543 470)	22 946 391	(27 812 873)	(8 286 009)	51 287 035	1 286 033	-	13 486 781
I կիսի պարտավորումներ	399 813	11 451	12 638 678	(6 526 400)	(8 621 403)	(15 819 430)	(8 209 093)	27 858 638	79 637	-	2 811 898
II կիսի պարտավորումներ	5 672	-	(2 016 288)	(421 724)	(401 019)	(284 120)	(184 055)	-	-	-	(3 901 841)
Ռիսկային տնտեսագրված կտրուկ	-	-	(1 752 450)	(3 367 096)	(4 028 911)	(14 968 851)	(14 968 851)	-	-	-	(64 185 811)
Ցուցանիշները կեսամյակի ընթացքում	1 024 815	122 372	(22 018 238)	(26 611 171)	(33 620 574)	(31 199 504)	(11 732 074)	58 106 001	-	-	35 236 256
Ցուցանիշները կեսամյակի ընթացքում	1 116 463	1 287 087	(689 627)	(29 132 897)	(6 186 808)	(35 799 279)	(39 085 287)	12 221 748	13 486 781	-	-

Հասկանալի ժամանակաշրջանի չափանիշները		31/12/2020								Չափումներ	
		Չափաբաժնի	Չափվելույն	Մասնակի միջոց է	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամիսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի	Սեփական	Շեղումներ
Չափանման մեծեցելու և ռուսահամաձայնեցում	-	-	41 190 390	1 382 367	-	-	-	-	-	-	42 572 757
Փակառեկներ մեծաթիվների բանկային ցանցում և հարկատուներ	-	-	443	-	-	-	-	-	-	-	443
Ռեսուրսներ թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	-	72 614	10 582 438	587 944	1 119 433	9 170	4 976	1 379 178	13 755 753
Հանարար և հետևանքի պատճառներ	-	-	-	10 175 600	-	-	-	-	-	-	10 175 600
Հանդիմանում մեծաթիվների հոսանքի ամբողջ հաշվառումը ֆինանսական տնտեսական միտումներում ամբողջ հաշվառումը և ֆինանսական տնտեսական	-	-	-	16 538	-	-	-	-	-	-	16 538
Հանդիմանում ամբողջ հաշվառումը և ֆինանսական տնտեսական	-	-	-	515 568	-	-	-	-	-	-	515 568
Հանդիմանումը տրված անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և հետադարձված	2 519 900	320 370	-	20 536 359	14 774 985	23 614 577	89 993 420	41 577 514	-	-	193 337 215
Ռիսկային թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	-	110 255	544 636	-	-	581 142	2 068 901	111 921	4 316 856
Ռիսկային թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	-	39 384 619	-	-	-	-	-	-	39 384 619
Սեփական	1 172	-	-	119 245	-	-	-	-	-	-	120 417
Շեղումներ	2 621 162	320 370	41 283 447	62 822 689	15 907 995	24 734 010	90 689 732	44 651 391	1 491 099	-	304 185 785
I կիսի պարտավորումներ	1 048 234	28 596	23 276 912	13 611 254	4 381 777	10 226 847	39 531 352	17 716 225	137 542	-	109 958 739
II կիսի պարտավորումներ	-	-	1 208 602	101 675	3 049	6 209	26 578	-	-	-	1 346 113
Ռիսկային տնտեսագրված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ռիսկային տնտեսագրված	2 303 697	272 475	388 660	41 738 035	15 907 565	24 734 010	90 583 732	44 777 841	-	-	220 706 015
Սեփական	217 465	47 895	40 874 344	40 858 948	-	-	-	-	1 491 099	-	83 489 751
Գնառվածությունների մասին ժամանակաշրջանի միջանկյալ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորումներ թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	1 581 768	7 263 140	6 561 220	8 222 005	12 038 917	7 327 441	-	-	42 994 491
Միջազգային ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	-	6 431 485	2 923 460	7 032 349	46 167 077	-	-	-	62 554 371
ՀՀ Կենտրոնական Բանկի և ՀՀ կառավարությանը ստորակի մարմիններ	-	-	-	1 593 159	5 109 825	1 343 520	7 504 968	534 234	-	-	10 151 723
Վերականգնողական	-	-	65 289	38 129 044	-	-	-	-	-	-	38 129 044
Պարտավորումները հաճախորդների կեսամյակում	-	-	46 488 928	14 740 208	12 223 668	23 725 147	14 598 029	721 432	-	-	112 495 412
Ստորադաս մեծաթիվներ	-	-	-	4 433	-	-	-	1 306 635	-	-	1 311 068
Ռիսկային թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	-	792 990	-	-	-	-	-	-	792 990
Ռիսկի կտրուկ թափարկված արժեքներ	-	-	-	101 191	-	-	-	6 084 542	-	-	6 185 733
Վարձատրության գծով պարտավորումներ	-	-	-	110 841	-	-	390 363	1 034 535	138 352	-	1 674 991
Հանդիմանում մեծաթիվների հոսանքի ամբողջ հաշվառումը ֆինանսական տնտեսական	-	-	-	11 549	-	-	-	-	-	-	11 549
Ռիսկային թանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների կեսամյակում	-	-	-	221 672	279 021	-	-	-	-	-	500 693
Վճարված արժեքներ	-	-	785 588	1 074 914	361	15 834	74	-	-	-	1 876 771
Սեփական	-	-	1 639 704	3 457 713	2 568 581	2 568 581	3 487 713	11 70 067	-	-	11 700 697
Շեղումներ	-	-	48 141 145	70 765 659	26 677 474	43 287 798	90 615 695	10 045 143	-	-	289 842 785
I կիսի պարտավորումներ	-	-	10 956 130	15 489 073	9 097 390	18 805 130	51 902 162	1 934 267	-	-	108 185 052
II կիսի պարտավորումներ	-	-									

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	31.12.2021	31.12.2020
Կանոնադրական կապիտալ	26,107,555	25,955,663
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	289,718	180,180
Պահուստներ	6,139,145	6,171,784
Գլխավոր պահուստ	3,481,000	3,275,000
Վերագնահատման պահուստներ	2,658,145	2,896,784
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	11,461,042	9,197,719
Ընդամենը կապիտալ	43,997,460	41,505,346

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

2021թ.	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	36,109,324	4,936,045	41,045,369	246,908,521	3,682,709	14.79	12
Փետրվար	36,862,957	5,186,411	42,049,368	248,218,015	3,055,501	15.36	12
Մարտ	37,144,772	5,112,177	42,256,949	250,436,469	2,874,602	15.40	12
Ապրիլ	37,557,475	4,797,173	42,354,648	258,860,190	3,066,859	14.89	12
Մայիս	37,753,167	4,626,423	42,379,590	256,315,833	2,782,039	15.16	12
Հունիս	37,875,979	4,576,151	42,452,130	258,397,890	2,798,182	15.07	12
Հուլիս	38,005,764	4,333,289	42,339,053	256,359,226	2,819,277	15.13	12
Օգոստոս	38,330,652	4,104,534	42,435,186	263,415,629	2,811,731	14.79	12
Սեպտեմբեր	38,587,603	3,840,838	42,428,441	271,473,243	2,859,987	14.37	12
Հոկտեմբեր	38,917,483	3,908,891	42,826,374	267,966,865	2,768,737	14.71	12
Նոյեմբեր	39,166,288	4,903,026	44,069,314	277,100,612	2,684,953	14.72	12
Դեկտեմբեր	39,309,165	6,316,046	45,625,211	288,146,861	2,593,328	14.73	12

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2020թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	31,321,393	6,264,279	37,585,672	233,879,724	3,791,710	14.16	12
Փետրվար	31,588,434	6,317,687	37,906,121	229,506,140	4,006,775	14.42	12
Մարտ	32,382,296	6,325,083	38,707,379	235,813,689	4,241,738	14.27	12
Ապրիլ	33,001,732	6,483,617	39,485,349	234,587,896	4,268,010	14.62	12
Մայիս	34,141,025	6,858,335	40,999,360	237,690,754	4,618,789	14.85	12
Հունիս	34,557,742	6,727,414	41,285,156	239,876,328	4,689,338	14.80	12
Հուլիս	34,671,390	6,643,706	41,315,096	244,796,158	5,243,522	14.32	12
Օգոստոս	34,930,419	6,615,519	41,545,938	249,658,663	5,533,107	14.05	12
Սեպտեմբեր	35,387,537	6,600,630	41,988,167	253,112,782	5,616,387	14.00	12
Հոկտեմբեր	35,507,277	6,222,183	41,729,460	259,527,031	5,829,976	13.54	12
Նոյեմբեր	35,578,530	5,768,407	41,346,937	255,030,103	5,764,471	13.64	12
Դեկտեմբեր	36,191,459	4,997,271	41,188,730	250,164,157	5,481,659	13.92	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խրհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հագ դրամ

31.12.2021թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	109,979,516			-
10%	8,255,327			825,533
20%	1,157,178			231,436
30%	93,229			27,969
35%	5,342,724			1,869,953
50%	649,908			324,954
75%	35,171,574	349,023		26,640,448
100%	113,944,111	5,164,604	117,906	119,226,621
110%	384,818	68,376		498,513
150%	83,565,779	5,846,703		134,118,723
200%	2,198,974			4,397,948
Ընդամենը	360,743,138	11,428,706	117,906	288,162,098

31.12.2020թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	94,723,420	246,076		-
10%	6,894,736			689,474
20%	734,324			146,865
30%	116,079			34,824
35%	4,804,667			1,681,633
50%	3,789,191	75,193		1,932,192
75%	30,556,668	322,856		23,159,643
100%	120,846,877	3,646,940	118,060	124,611,877
110%	288,190	40,292		361,330
150%	56,577,247	5,014,905		92,388,228
200%	2,101,085			4,202,170
Ընդամենը	321,432,484	9,346,262	118,060	249,208,236

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրագել և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

31.12.2021թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխառություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառում, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն գեղջի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

31.12.2021թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

31.12..2021թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված պետական արժեթուղթ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

31.12.2021թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

	31/12/2021		31/12/2020	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	88,771,430	365,955,585	77,029,276	307,563,238
Ավտոմեքենա	2,272,367	8,288,780	2,230,587	7,271,960
Սարքավորում	2,038,432	12,412,588	1,964,838	10,341,180
Պատրաստի արտադրանք	7,465,058	11,598,000	8,248,250	13,929,000
Երաշխավորություն	74,832,269	393,338,707	66,354,388	334,037,344
Դրամական միջոցներ	1,833,461	9,471,599	1,964,820	5,828,662
Ոսկյա իրեր	16,825,161	19,917,771	14,974,520	18,032,966
Պետ. արժեթղթեր	9,520	23,000	9,949	23,000
Այլ արժեթղթեր	10,310	38,553	244,143	667,645
Այլ գրավ	17,590,714	32,784,598	12,303,862	26,993,020
Գրավ առկա չէ	13,063,905		11,390,075	
Ընդամենը	224,712,627	853,829,181	196,714,708	724,688,015

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան